

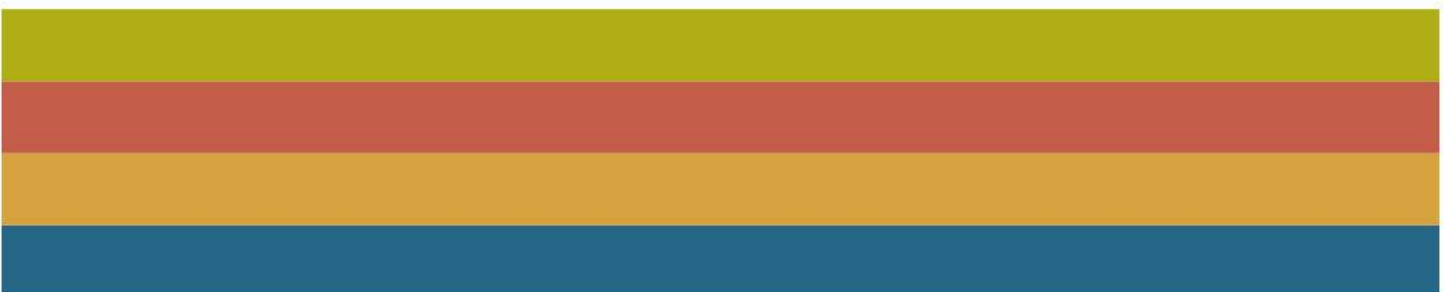

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Oprichting thermische reinigingsinstallatie A. Jansen BV te Son

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

21 januari 2016 / projectnummer: 2777

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER) en de aanvulling daarop

Jansen BV wil binnen haar locatie aan de Kanaaldijk in Son overgaan tot het opbouwen van een reeds bestaande¹ thermische reinigingsinstallatie voor teerhoudend asfaltgranulaat (TAG) en andere thermisch reinigbare granulaire afvalstoffen². Voor deze activiteit is een Omgevingsvergunning (Wabo) vereist. Hiervoor wordt een project-m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag van deze procedure zijn Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'³) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER en de aanvullingen hierop^{4,5}. De Commissie heeft ook de Passende beoordeling ter beoordeling opgestuurd gekregen; deze is bij de beoordeling betrokken.

Oordeel MER

De Commissie signaleerde bij de toetsing van het MER tekortkomingen op twee punten:

- Maatregelen voor CO₂ besparing/energie-efficiency waren niet volledig (kwantitatief) beschreven. Uit het MER blijkt dat de installatie naar zijn aard een aanmerkelijk⁶ energieverbruik heeft, en daarmee een grote CO₂ uitstoot. Zeker gezien de meest recente klimaatdoelstellingen zijn installaties waarbij veel CO₂ wordt uitgestoten geen vanzelfsprekendheid meer. Mede daarom was de Commissie van mening dat bij een besluit over de herinstallatie van een bestaande installatie de mogelijkheden voor verhoging van energie-efficiency en daarmee CO₂ besparing en in voldoende detail en kwantitatief beschreven moeten worden, zodat deze mogelijkheden volwaardig kunnen meewegen bij de besluitvorming.
- De effecten van stikstof op natuur waren niet volledig beschreven.

De Commissie adviseerde daarop om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

Oordeel aanvulling

De initiatiefnemer heeft daarop aanvullende informatie gestuurd. **De Commissie is van oordeel dat het MER en de aanvullingen tezamen de essentiële informatie bevatten om een besluit te kunnen nemen waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen; de Commissie merkt hierbij op dat rookgasrecirculatie en het bijstoken biobrandstof onder voorwaarden beide toepasbaar zijn in de thermische reinigingsinstallatie.**

¹ De installatie is eerder in het Verenigd Koninkrijk in bedrijf geweest bij een andere firma.

² Op het terrein van Jansen B.V. is reeds sprake van een grote hoeveelheid opgeslagen afval. Dit afval kan met de thermische reinigingsinstallatie worden verwerkt. Het voornemen is echter niet beperkt tot het verwerken van dit afval; het is mogelijk om afval van buiten te verwerken, zoals dat in het MER correct beschreven is. Dat maakt het onderzoeken van energiebesparende maatregelen echter nog belangrijker.

³ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op <http://www.commissiemer.nl>.

⁴ Het bevoegd gezag en de initiatiefnemer hebben tijdens de eerste toetsing ook een aanvullende notitie opgesteld.

⁵ De Commissie adviseert al deze informatie openbaar te maken, bijvoorbeeld in de volgende openbare stap van de besluitvorming. Zie bijlage 1 voor alle bij de toetsing betrokken documenten.

⁶ Verbruik aardgas 5-15 miljoen Nm³/jaar.

Bestaande installatie

De installatie die in het MER is beschreven is, is al aangekocht vooruitlopend op de wijziging op de vergunning. De Commissie heeft op verzoek van de provincie⁷ deze aangekochte installatie als uitgangspunt voor dit advies is genomen; de Commissie heeft daarom niet naar alternatieve technieken gekeken die bij een geheel nieuw op te richten installatie op dit moment zouden kunnen worden toegepast.

Voorbehoud referentiesituatie MER

De revisievergunning, die voor dit MER als referentie voor de omvang van de optredende milieueffecten heeft gediend, is inmiddels vernietigd in een uitspraak van de Raad van State. Het bevoegd gezag heeft aangegeven dat de revisievergunning, met aanvullende argumentatie, maar verder ongewijzigd weer in procedure wordt gebracht, waardoor de referentiesituatie voor het MER niet gewijzigd hoeft te worden. De Commissie heeft het MER getoetst met als referentiesituatie de revisievergunning. Mocht deze in de nieuwe procedure⁸ ook vernietigd worden of worden gewijzigd, dan moet het bevoegd gezag beoordelen of het MER nog voldoende representatief is voor een besluit over het voornemen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en in hoofdstuk 3 geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject over het thermische vermogen en CO₂-emissiehandel en laagfrequent geluid.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Energiebesparing en -efficiency / verminderen CO₂-uitstoot

MER

Uit het MER blijkt dat de installatie naar zijn aard een aanmerkelijk energieverbruik heeft. Te meer gezien de klimaatdoelstellingen die onlangs in Parijs zijn afgesproken zijn installaties waarbij veel CO₂ wordt uitgestoten geen vanzelfsprekendheid meer. De Commissie is van mening dat bij een besluit over de herinstallatie van een bestaande installatie de mogelijkheden voor de CO₂ besparing en verhoging van energie-efficiency zeker in voldoende detail en dus kwantitatief beschreven moeten worden, zodat deze mogelijkheden volwaardig kunnen meewegen bij de besluitvorming.

⁷ Op 6 februari 2015 heeft de Commissie een gesprek gehad met de provincie Noord-Brabant en de initiatiefnemer over het voornemen en het MER.

⁸ Op 17 december 2015 is een besluit genomen over deze vergunning, deze is op het moment van uitkomen van dit advies nog niet onherroepelijk.

In het MER zijn enkele mogelijke alternatieven en maatregelen die voor een lager energie verbruik en minder fossiele CO₂-uitstoot zorgen beschreven. Met deze maatregelen kan een aanzienlijke milieuwinst bereikt worden. Het gaat hierbij om de maatregelen rookgasrecirculatie en het toepassen van biobrandstof. Volgens het MER kunnen deze echter niet worden toegepast. Waarom deze niet kunnen worden toegepast wordt echter niet duidelijk onderbouwd. Hierdoor kan de provincie met de potentiële milieuvoordelen van deze mogelijkheden geen rekening houden bij de besluitvorming over de vergunning. De Commissie adviseerde daarom maatregelen te beschrijven en kwantitatief te onderbouwen waarom alternatieven en maatregelen afvallen en/of (met een aanpassing) alsnog toegepast kunnen worden.

Oordeel over de aanvulling op het MER

In de aanvulling was oorspronkelijk geen kwantitatieve beoordeling gevoegd. Later is deze nagezonden (in 2 delen). Hierin is voldoende aangegeven op welke wijze en met welk rendement zowel rookgasrecirculatie als het bijstoken van biomassa toegepast kunnen worden. Er blijkt dat rookgasrecirculatie 0–20%⁹ aardgasbesparing kan opleveren ten opzichte van het totaal. Het bijstoken van biobrandstof kan tot een besparing leiden van 20%.

In de aanvulling wordt gesteld dat rookgasrecirculatie stuit op bezwaren rond betrouwbaarheid en complexiteit van de bedrijfsvoering; dit argument kan de Commissie niet onderschrijven aangezien het een zeer gangbare techniek betreft, hierdoor kan men ruimschoots putten uit ervaringen met bestaande installaties bij het bereiken van de juiste condities voor de toepassing rookgasrecirculatie.

Daarnaast wordt een aantal argumenten genoemd dat het bijstoken van biobrandstof toch niet toepasbaar zouden zijn. De Commissie kan deze argumenten niet onderschrijven (per tegenargument):

- *Capaciteitsvermindering* De capaciteitsvermindering van de installatie zou te groot zijn. Bij inzet van houtgas zal deze echter minimaal zijn, zeker bij toepassing van een voordrooghal en inzet van voorgedroogde grond. Bij toepassing van TAG zal van capaciteitsvermindering al helemaal geen sprake zijn.
- *Ruimtebeslag houtgasgenerator te groot* Het is niet navolgbaar waarom er zoveel ruimtebeslag is ingecalculeerd, een 10Mwt installatie heeft doorgaans een aanzienlijk kleiner ruimtebeslag¹⁰.
- *Contaminatie gereinigd product* Vanwege mogelijk contaminatie wordt het bijstoken van biobrandstof verworpen. Ten opzichte van de hoeveelheid mineralen die al aanwezig is in de grond die wordt gereinigd, is de hoeveelheid mineralen (as) uit biobrandstof echter zeer gering. Het is niet duidelijk waarom deze as van biomassa geenonderdeel zou kunnen zijn van de gereinigde grond.

⁹ Bij de verwerking van grond is de besparing minimaal. Bij de verwerking van TAG loopt de besparing op tot 20 % of meer. Het calorisch verrijken van grond is beschreven in de aanvulling onder de noemer bijstoken biobrandstof.

¹⁰ In de orde van 30 bij 30 meter voor de installatie zelf. Hier komt opslag et cetera nog bij.

De conclusie is dat nu voldoende informatie aanwezig is in het MER en de aanvullingen tezamen; de Commissie trekt uit het MER en de aanvullende informatie de conclusie dat rookgas-recirculatie en het toepassen van biobrandstof onder voorwaarden beide toepasbaar zijn in de thermische reinigingsinstallatie.

2.2 Effecten van stikstof op natuur

MER

Uit de zeer uitgebreide Passende beoordeling blijkt dat het voornemen leidt tot een (zeer) kleine toename van stikstofdepositie op een groot aantal Natura 2000-gebieden in de provincie Noord-Brabant. De Passende beoordeling laat ook zien, dat een groot aantal habitattypen in de onderzochte Natura 2000-gebieden op dit moment te maken heeft met een overschrijding van de kritische depositiewaarde en constateert ook dat mede daarom het merendeel van deze habitattypen op dit moment in een ongunstige staat van instandhouding verkeert¹¹. In het MER en de Passende beoordeling wordt niettemin geconcludeerd dat de (kleine) bijdrage van de voorgenomen activiteit niet zal leiden tot negatieve effecten op Natura 2000-waarden (p.12 van het MER).

De Commissie merkte allereerst op, dat alleen Brabantse Natura 2000-gebieden zijn beschouwd in de Passende beoordeling. Sommige nu reeds overbelaste Natura 2000-gebieden buiten de provincie Noord-Brabant liggen echter ook binnen het invloedsgebied van het voornemen¹². Effecten op deze gebieden zijn in de Passende beoordeling niet beschouwd. Verder constateerde de Commissie, dat de conclusies van de Passende beoordeling alleen zijn gestoeld op het enkele argument dat een zeer kleine toename van depositie op zichzelf en in cumulatie beschouwd niet significant is. Naar de mening van de Commissie is het op grond van deze argumentatie niet aannemelijk dat er geen sprake is van aantasting van natuurlijke kenmerken als gevolg van het voornemen. Zij adviseerde dan ook om nader in te gaan op de ecologische gevolgen van de berekende kleine toenames van stikstofdepositie, mede bezien in cumulatie met andere projecten, en daarbij ook de in de Passende beoordeling opgenomen informatie over het beheer¹³ alsnog te betrekken. Indien op grond van deze aanvullende verkenning naar voren komt, dat aantasting van natuurlijke kenmerken niet is uit te sluiten, dan adviseert de Commissie om voorstellen voor mitigerende maatregelen te formuleren waarmee deze aantasting alsnog kan worden voorkomen.

De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER de effecten op alle relevante Natura 2000-gebieden te beschrijven. Beoordeel of voor deze gebieden, in cumulatie, aantasting van

¹¹ Zie onder meer habitattype Zwakgebufferde vennen in Natura 2000-gebied Leenderbos, Grootte Heide & de Plateaux.

¹² De Commissie denkt hierbij onder meer aan de Natura 2000-gebieden Sarsven / de Banen en Maasduinen in Limburg en aan de Natura 2000-gebieden Jansberg en de Bruuk in Gelderland.

¹³ In de Passende beoordeling is veel informatie te lezen over het huidige en toekomstige beheer van habitattypen en leefgebieden van soorten de beschouwde Natura 2000-gebieden. Desgevraagd heeft de Commissie van de initiatiefnemer vernomen dat deze informatie geen rol heeft gespeeld bij de onderbouwing van de conclusies in het MER en Passende beoordeling ten aanzien van de berekende depositietoenames.

natuurlijke kenmerken kan worden uitgesloten. Betrek hierbij ook de huidige staat van in-standhouding. Beschrijf indien nodig mitigerende maatregelen om negatieve effecten te voorkomen.

Oordeel over de aanvulling op het MER

In de aanvulling worden de effecten op alle relevante Natura 2000-gebieden beschreven. Ook is aangetoond dat het voornemen is aangemeld bij het PAS¹⁴, en dat voor het voornemen ook ontwikkelruimte beschikbaar is. Daarmee is deze tekortkoming opgeheven.

3. Aandachtspunten voor de besluitvorming

De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Thermische vermogen en emissiehandel CO₂

De Commissie vindt het op basis MER onduidelijk of het voornemen onder CO₂-emissiehandel valt. Als dit het geval is gelden de voorschriften behorende bij de emissiehandel, zo niet dan is de provincie Noord-Brabant bevoegd om voorschriften op dit vlak te stellen. De grens voor CO₂-emissiehandel is gebaseerd op het thermisch vermogen van de installatie en ligt bij 20 MWth.

Bij gunstige omstandigheden, dus bij droge te reinigen grond, blijkt uit het MER dat met de installatie de 20 MWth (net) niet zal worden overschreden. In het MER wordt echter de samenstelling en het vochtgehalte van de te verwerken grond niet onderbouwd. Daardoor is ook niet duidelijk of onder minder gunstige alle omstandigheden, bijvoorbeeld bij vochtiger grond, het thermische vermogen niet hoger zal uitkomen dan 20 MWth.

De Commissie heeft hierover navraag gedaan bij de provincie. In een gesprek^{Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.} dat de Commissie de provincie had, is door de provincie gesteld dat een maximaal vermogen van 18 MWth uitgangspunt voor haar is en in de vergunningsvoorschriften zal worden vastgelegd. Hiermee is duidelijk dat het voornemen niet onder de emissiehandel valt.

- De Commissie adviseert bij de vergunningverlening nog wel aan te geven op welke wijze dit uitgangspunt wordt geborgd.

3.2 Laagfrequent geluid

In de aanvullende notitie is onderbouwd waarom laagfrequent geluid niet nader is onderzocht in het MER, en er ook geen metingen van de installatie bekend zijn. Volgens deze notitie

¹⁴ Sinds 1 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) van kracht. Ten tijde van de eerste toetsing van het MER was het PAS echter nog niet van kracht.

zouden andere geluidsbronnen zoals de Rijksweg het laagfrequent geluid namelijk maskeren, zeker gezien de relatief lange afstand naar woningen (900 meter). De Commissie verwacht met deze installatie geen grote problemen op het gebied van laagfrequent geluid, echter in een enkel geval blijkt later dat toch problemen optreden. Een manier waarmee hier omgegaan kan worden is het stellen van grenswaarden voor laagfrequent geluid, in combinatie van een monitoringsprogramma. Eventuele problemen met laagfrequent geluid kunnen hierdoor indien gewenst achteraf nog gesignaleerd en gemitigeerd worden. Hiermee is voldoende informatie voor de besluitvorming aanwezig.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: A. Jansen B.V.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant

Besluit: het vaststellen of wijzigen van een omgevingsvergunning (wabo)

Categorie Besluit m.e.r.: C18.2, C18.4

Activiteit: A. Jansen BV wil binnen haar locatie aan de Kanaaldijk in Son overgaan tot de realisatie van een thermische reinigingsinstallatie voor teerhoudend asfaltgranulaat (TAG) en andere thermisch reinigbare granulaire afvalstoffen. Hiervoor wordt een project-m.e.r.-procedure doorlopen.

Procedurele gegevens:

Adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 21 maart 2013

Aankondiging start procedure: 21 maart 2013

Ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 22 maart 2013 t/m 3 mei 2013

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 1 juli 2013

Aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 15 december 2014

Voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 6 maart 2015

Aanvulling op het MER ontvangen: 20 juli 2015

Toetsingsadvies uitgebracht: 21 januari 2016

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. J.J. Bakker

dhr. ing. J.J.A. van Leeuwen

mw. drs. W. Smal (secretaris)

dhr. ir. H.E.M. Stassen

dhr. ir. J.H. van der Vlist (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of

onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieu-effectrapport voor het oprichten van een thermische reinigingsinstallatie voor teerhoudend asfalt granulaat (TAG) en andere minerale afvalstoffen, Son, A. Jansen B.V. en de daarin genoemde bijlagen, ECD milieu management, 30 oktober 2014;
- Samenvatting Milieueffectrapport voor het oprichten van een thermische reinigingsinstallatie voor teerhoudend asfalt granulaat (TAG) en andere minerale afvalstoffen Son, A. Jansen B.V, ECD milieu management, december 2014;
- Laagfrequent geluid Branders, Spa ingenieurs, 13 februari 2015;
- Notitie beantwoording vragen Commissie m.e.r., 13 februari 2015;
- Onderzoek t.b.v. TRI Son en Depositie in Gelderland, Spa ingenieurs, 23 januari 2015;
- Depositie onderzoek A. Jansen Son – provincie Limburg, Spa ingenieurs, 18 december 2014;
- Processchema ter verduidelijking afgasstroom uit mer voor vraag 17 bijlage 14;
- Melding regeling programmatische aanpak stikstof, 20 juli 2014;
- Ecologische toets Thermische Reinigingsinstallatie te Son op Berschermden Natuurmonumenten, Buro Bakker, 3 juli 2015;
- Notitie Uitwerking aanvullende vragen m.e.r., Jansen b.v., 24 december 2015;
- Notitie uitwerking capaciteit bij syngas, Jansen b.v., 7 januari 2016.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 800
3511 ML Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

